

Viljapuusordid registrisse

KAJA KURG

Teada-tuntud sordi registreerimiseks pole vaja teha katseid, piisab taotleja koostatud sordikirjeldusest.

Suur hulk viljapuusorte, mida on kasvatatud juba paarkümmend või enam aastat, on eri põhjustel siiani registreerimata. Uute jõustunud nõuete kohaselt tuleb selliste sortide paljundus- ja istutusmaterjali turustamiseks teha alates käesoleva aasta oktoobrikuust hulk toiminguid.

Et puukoolid saaksid edaspidi kasvatada ja müüa ning inimesed koduaedadesse istutada tuntud õuna- ja ploomisorte nagu näiteks 'Liivi kuldrenett', 'Martsipan', 'Suislepp', 'Liivi kollane munaploom' jm, peavad nende, n-ö tuntud sortide kirjeldused olema ametlikult tunnustatud ja sordid registreeritud.

Lihtsustatud registreerimine

Tuntud sortideks nimetatakse neid puuvilja- ja marjakultuuride sorte, mida puukoolid on turustanud enne 30. septembrit 2012, kuid mis seni olid ametlikult sordina registreerimata.

Pärast mainitud kuupäeva tohib turustada vaid registreeritud ning ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega tuntud puuvilja- ja marjakultuuride sorte.

Tavapäraselt eelnevad uue sordi registreerimisele katsed, mille eesmärk on teha kindlaks, kas tegu on täiesti uue sordiga. Registreerimise käigus kinnitatakse ka sordi nimi.

Tuntud sortide registreerimiseks katseid ei tehta, vaid taotleja koostab ise sordi kohta sordikirjelduse nõutud tunnuste osas, kas siis kirjanduse või sordi tunnuste vaatluse põhjal.

Tegu on n-ö lihtsustatud registreerimisega, mille eesmärk on saada sordiregistrisse kõik müügil olevad sordid. Sellega kaasneb omakorda tarnija vastutus tagada, et tema turustatav paljundus- ja istutusmaterjal tõepoolest kannab sel-

Aastakümneid koduaedades kasvatatud 'Eva kuld' on nüüd ametlikult sordiregistris.

le sordi tunnuseid, millena seda turustatakse.

Praeguseks on puukoolides viljapuustikute müük lõppenud ja taimed hoiustatud, ootamaks uut hooaega järgmisel kevadel.

Aegsasti enne kevadet

Teada-tuntud puuvilja- ja marjakultuuride sortidest oli 1. oktoobriks 2012 ametlikult tunnustatud sordikirjeldusega ja sordiregistrisse kantud 9 aed-õunapuud, 2 ploomipuud, 3 kuldsõstart ning üks virsiku-, aprikoosi- ja hapukirsipuu (vt lisa).

Tuntud, aga seni registreerimata sorte, mille istikuid müüakse, on tõenäoliselt hulga rohkem. Seetõttu palub põllumajandusameti sordiosakond enda poole pöörduda võimalikult aegsasti, mitte vahetult enne uue müügiperioodi algust, sest siis võib tekkida olukord, et taotlusi ei jõuta õigeaegselt menetleda.

Lisainfo saamiseks pöörduge põllumajandusameti sordiosakonda või tutvuge ameti kodulehel www.pma.agri.ee avaldatud teabega.

LAIMA PUUR

põllumajandusameti sordiosakonna juhataja kt

HUVITAVAT

Tunnustatud ja registreeritud

Teada-tuntud puuvilja- ja marjasorte, mis nüüd on ka ametlikult sordina registreeritud (seisuga 1. okt 2012).

- Aed-õunapuud 'Eerika', 'Tuuli', 'Herman', 'Kuivajõe', 'Tahe', 'Täiskuu', 'Eva kuld', 'Rootsi Rosenhäger' (sünonüümid: 'Asuküla talveõun', 'Punane veinõun', 'Talisuislepp', 'Punane muskaatõun', 'Svensk Rosenhäger', 'Schwedischer Rosenhäger', 'Shvedskaja Rozovka'), 'Lea'.
- Ploomipuud 'Tamme sinine' (sün 'Tamme sinine ploom'), 'Mõisaploom'.
- Kuldsõstrad 'Rami', 'Raadu', 'Radolf'.
- Harilik virsikapuu 'Mihkel' (sün 'Miku').
- Harilik aprikoosipuu 'Maila' (sün 'Onu Bella').
- Hapukirsipuu 'Riina'.

www.pma.agri.ee (Sordid – sordiregister)